
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תהליכים טיפוליים בהתערבות אינדיבידואלית - חלק א' ; -
37977

תאריך עדכון אחרון 23-10-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר סימה עמרם-וקנין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: sima.amram@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:
ד"ר סימה עמרם-וקנין

תאור כללי של הקורס:

הקורס נותן טעימה מהעולם הטיפולי ונוגע בסוגיות: מהו טיפול, מהם המאפיינים, המטרות והמושגים הטיפוליים המרכזיים לפי מגוון תיאוריות וגישות טיפוליות וכיצד ניתן להתאים את דרך ההתערבות לפי השלב ההתפתחותי בו נמצא הילד/המתבגר. תנתן התייחסות לשימוש במושגים ודרכי התערבות טיפוליים במסגרת התערבות ייעוצית בביה"ס.

מטרות הקורס:

להקנות לתלמידים ידע תיאורטי אודות דרכי התערבות שונות לפי תיאורטיות טיפוליות מגוונות ובהתאם לשלב ההתפתחותי של המטופל. ליישם ידע זה בהבנה וניתוח מצבו הרגשי של נועץ פוטנציאלי ובנייה של דרך התערבות ייעוצית המשלבת הבנה טיפולית בתוך מסגרת חינוכית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להעריך ולנתח את מצבו הרגשי של נועץ פוטנציאלי לפי השלב ההתפתחותי בו נמצא. לבנות תוכנית התערבות המתאימה לצרכי הנועץ, לפי מגוון תיאוריות שנלמדו, תוך שימוש במושגים ובכלים הטיפוליים הייחודיים לפי כל תיאוריה. לדעת לבחור ולהתאים לנועץ פוטנציאלי את תוכנית ההתערבות המתאימה ביותר עבורו מבין מגוון הגישות הטיפוליות השונות.

דרישות נוכחות (%) :

90

שיטת ההוראה בקורס: הקורס מבוסס על הרצאה שבועית, הכוללת הקניית חומר תיאורטי, דיונים, ניתוח תיאורי מקרה לפי גישות טיפוליות שונות ודוגמאות ממפגש של הסטודנטים עם נועצים במערכת החינוך.

בסוף הקורס תתקיים בחינה שתבחן את יכולתו של הסטודנט ליישם את החומר הנלמד סביב תיאור מקרה היפוטטי.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הקדמה: בריאות נפשית במערכת החינוך

פרספקטיבה התפתחותית על בריאות נפשית

התחלת ההתערבות: פגישות ראשונות

טיפול בילדים באמצעים השלכתיים

תהליכים טיפוליים לפי גישות תיאורטיות שונות (פסיכואנליטית, קוהוטיאנית).

חומר חובה לקריאה:

הקדמה: בריאות נפשית במערכת החינוך

בנזימן, ח. (1998). שעות קבלה: בריאות נפשית בביה"ס (עמ' 10-38, 75-91). תל אביב: מודן.

פרספקטיבה התפתחותית על בריאות נפשית

ברגמן, ו. (1987). שיקולים התפתחותיים בהתערבות טיפולית פסיכולוגית בגיל הילדות. בתוך: א. לסט (עורך), עבודה פסיכולוגית בבית הספר (עמ' 124-140). ירושלים: מאגנס.

התחלת ההתערבות: פגישות ראשונות

בנימין, א. (1990). הראיון המסייע (עמ' 27-73). תל אביב: ספריית פועלים.
Fong, M.L., & Lox, G.B. (1988). Trust as underlying dynamic in the counseling process.
In: W. Dryden Ed.), Key Issues for counseling in action (pp. 26-35). London: Sage.

טיפול בילדים באמצעים השלכתיים

מקמהון, ל. (1996). תרפיה במשחק, תיאוריה ודרכי עבודה (עמ' 19-22, 34-52, 58-67). קרית ביאליק: "אח".
Landreth, G.L. (1983). Play therapy in elementary school settings. In: C.E2. Schaefer & K.J. O'Connor (Eds.), Handbook of play therapy (pp. 200-212). New York: Wiley & Sons.

תהליכים טיפוליים לפי גישות תיאורטיות שונות

אוסטרויל, ז. (1995). הפסיכולוגיה הפסיכואנליטית של העצמי כגישת טיפול. בתוך: פתרונות פתוחים: טיפול פסיכולוגי בילד ובסביבתו (עמ' 68-92). תל אביב: שוקן.
מיטשל, ס. ובלאק, מ.ג. (2006). פתח דבר: מהי פסיכואנליזה (עמ' 46-37); זיגמונד פרויד והמסורת הפסיכואנליטית הקלאסית (עמ' 47-71) מתוך: פרויד ומעבר לו: תולדות החשיבה הפסיכואנליטית המודרנית. תל אביב: תולעת ספרים.

חומר לקריאה נוספת:

אוסטרויל, ז. (1995). פתרונות פתוחים: טיפול פסיכולוגי בילד ובסביבתו (פרק 2, עמ' 33-67). תל אביב: שוקן.
ויניקוט, ד.ו. (2004). משחק ומציאות. תל-אביב: עם עובד. טייכמן, י. ובר-אל, צ. (2004). הייעוץ

הפרטני במסגרת בית-הספר. בתוך: ר. ארהרט וא. קלינגמן (עורכים), ייעוץ בבית-ספר בחברה משתנה (עמ' 273-294). אוניברסיטת תל אביב: רמות.

מיטשל, ס. ובלאק, מ.ג. (2006). קוהוט (עמ' 218-243). מתוך: פרויד ומעבר לו: תולדות החשיבה הפסיכואנליטית המודרנית. תל אביב: תולעת ספרים.

פרויד, א. (1992). הערכת התקינות אצל ילד. בתוך: ג. תדמור (עורך), תקינות ופתולוגיה בילדות: הערכות על ההתפתחות (עמ' 42-72). תל אביב: דביר.

Bernard, M.E., & Joyce, M.R. (1993). Rational-Emotive therapy with children and adolescents. In: T.R. Kratochwill & R.J. Morris (Eds.), *Handbook of psychotherapy with children and adolescent* (ch. 10, pp. 221-245).

Bromfield, R. (1999). Tell me where it hurts: On talking and querying. In: *Doing child and adolescent psychotherapy, the ways and whys* (pp. 79-92). New Jersey: Jason Aronson.

Dryden, W., & Reeves, A. (2009). *Key Issues for counseling in action*. London: Sage.

Sommers-Flanagan, J., & Sommers-Flanagan, R. (2003). Relationship variables and clinical interviewing (ch. 5); An overview of the interview process (ch. 6). In: *The clinical interviewing* (third Ed, pp. 102-166). New Jersey: John Wiley.

Sommers-Flanagan, J., & Sommers-Flanagan, R. (2003). Basic attending, listening, and action skills (ch. 3); Directives: Questions and action skills (ch. 4). In: *The clinical interviewing* (third Ed, pp. 53-101). New Jersey: John Wiley.

Sommers-Flanagan, J., & Sommers-Flanagan, R. (1995). Psychotherapeutic techniques with treatment resistant adolescents. *Psychotherapy*, 32, 131-140.

Thompson, C.L. (1992). *Counseling Children (Behavioral Counseling)*, (ch. 7, pp. 157-184).

Lilienfeld, S.O., Wood, J.M., & Garb, H.N. (2000). The scientific status of projective techniques. *Psychological Science in the Public Interest*, 1, 27-66.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 10 %
 הגשת עבודה 90 %
 הגשת תרגילים 0 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין